

MICHAEL McDOWELL

BLACK WATER

DE DIJK

1

De ingenieur

‘O Heer, bescherm ons tegen overstromingen, brand, wilde dieren en gevluchte slaven.’

Dit gebed sprak Mary-Love Caskey uit voor elke maaltijd, zoals ze had geleerd van haar moeder, die haar zilver, slaven en kippen had verborgen voor de hongerige, plunderende Yankees. Maar inmiddels voegden zij en Sister in gedachten stilzwijgend een vierde gevaar toe: O Heer, bescherm ons tegen Elinor Dammert Caskey.

Elinor was tenslotte een vrouw die men zou moeten duchten. Ze had voor opschudding en verrassingen gezorgd in de ordelijke levens van de familie Caskey in Perdido, Alabama. Na haar mysterieuze verschijning in hotel Osceola op het hoogtepunt van de overstroming van 1919 had ze eerst James Caskey, de zwager van Mary-Love, en vervolgens Oscar, de zoon van Mary-Love, weten te betoveren. Ze was zeer tegen Mary-Loves zin met Oscar getrouwd. Elinors haar had dezelfde vaalrode kleur als de Perdido, maar ze had geen familie of eigen geld. En uiteindelijk had ze Mary-Love Oscar afgenomen en hem meegenomen naar het naastgelegen huis, met achterlating van haar kind als vergoeding voor het recht om te vertrekken. Dát, vond Mary-Love, bewees maar weer eens dat Elinor een vrouw was voor wie geen offer te groot was op het strijdtoneel. Ze was een formidabele tegenstander voor Mary-Love, wier autoriteit nooit eerder in twijfel was getrokken.

Mary-Love en Sister stonden toch al beschermend tegenover

de kleine Miriam, maar nu hielden ze haar nog scherper in de gaten. Er waren twee weken verstreken sinds Elinor en Oscar het huis hadden verlaten, maar Elinor had nog altijd geen blijk gegeven dat ze spijt had van haar overeenkomst. Mary-Love was eenenvijftig en kon zelf geen kinderen meer krijgen. Sister was nog geen dertig, en had geen vooruitzicht op een huwelijk. Het was onwaarschijnlijk dat ze ooit een andere dochter zou hebben dan het kind dat haar schoonzus aan haar had afgestaan. Ze lieten het kind geen moment alleen, uit angst dat Elinor, toekijkend van achter de nieuwe gordijnen in haar achterkamer, het huis binnen zou stormen om het kind in haar armen te nemen en haar triomfantelijk mee terug zou dragen. Geen van beide vrouwen was van plan om Miriam af te staan, al zouden de hele wereld en de wet het van hen eisen.

Mary-Love en Sister hadden zich in het begin schrap gezet omdat ze in de veronderstelling waren dat Elinor voortdurend langs zou komen. Ze waren er zeker van dat ze suggesties zou hebben voor hoe ze dit of dat beter konden doen voor het kind, in tranen zou uitbarsten en smeken om Miriam elke ochtend een uur bij zich te mogen houden, boven haar dochters wieg zou hangen en voortdurend elke kans zou aangrijpen om haar mee te grissen. Maar Elinor deed geen van die dingen. Elinor kwam zelfs nooit bij haar dochter kijken. Ze zat rustig in haar schommelstoel op de veranda voor haar nieuwe huis het taalgebruik te verbeteren van Zaddie Sapp, die met een leesboek voor achtste-groepers aan haar voeten zat. Elinor knikte beleefd naar Sister en Mary-Love als ze hen zag, althans als ze onmogelijk kon doen alsof ze hen niet had gezien, maar ze vroeg nooit naar het kind. Mary-Love en Sister, die het nooit eerder zo eens waren geweest over een onderwerp, voerden samen overleg om uit te puzzelen of Elinor te vertrouwen was of niet. Ze besloten dat ze haar afstandelijke houding, voor de zekerheid, moesten beschouwen als een afleidingstactiek. Daarom bleven ze waakzaam.

Op zondagen bleven Mary-Love en Sister tijdens de ochtenddienst beurtelings thuis met de kleine. De een of de ander nam plaats op dezelfde bank als Elinor, knikte haar beleefd toe en sprak haar aan als de situatie dat toeliet. Maar toen stelde Mary-Love, om Elinor uit te dagen, voor dat Sister en zij allebei naar de kerk zouden gaan. Als Elinor hen samen zag, zou ze beseffen dat de kleine Miriam alleen thuis was, slechts beschermd door Ivey Sapp, maar zou ze de dienst niet kunnen verlaten om haar dochter op te halen. Sister en Mary-Love zorgden er op zondagochtend altijd voor dat ze het huis niet verlieten voor ze Oscar en Elinor samen naar de kerk hadden zien rijden, uit angst dat Elinor op een dag achter zou blijven om haar dochter weg te kapen voordat de eerste psalm was gezongen.

Maar op een zekere zondag hadden zowel Mary-Love als Sister niet voor het voorraam gestaan toen Oscar wegreed. Ze hadden aangenomen dat Elinor met hem mee was gegaan. Tijdens de dienst ontdekten ze tot hun consternatie dat Elinor thuis was gebleven om Zaddie te verzorgen, die de bof had. Ze zongen de psalmen met trillende stem, hoorden geen woord van de preek, bleven zitten als ze moesten opstaan en bleven staan als ze weer moesten gaan zitten. Ze repten zich naar huis, waar Miriam zoet lag te slapen in haar wieg op de zijveranda terwijl Ivey Sapp een woordloos liedje voor haar zong. In het huis ernaast zat Elinor Caskey op de veranda voor het huis de krant te lezen. Het zou voor Elinor heel makkelijk zijn geweest om naar de veranda te lopen, Ivey met een streng woord op afstand te houden, Miriam uit haar wieg te tillen en direct met haar naar huis te lopen. Maar dat had Elinor allemaal niet gedaan.

Elinor, concludeerden Sister en Mary-Love, wilde haar dochter helemaal niet terug.

Eenmaal overtuigd dat Elinor haar dochter oprecht had afgestaan, al begrepen ze niet hoe ze zoiets had kunnen doen, begonnen Sister en Mary-Love zich af te vragen wat Oscar van

deze situatie vond. Hoewel Oscar nog steeds bij zijn moeder en zus op bezoek kwam, at hij nooit mee en ging hij, zoals Sister opmerkte, nooit het huis binnen, maar beperkte hij zijn bezoek tot de zijveranda. Soms kwam hij aan het eind van de middag, als hij ze op de veranda zag zitten, even bij ze in de hangstoel zitten. Dan begroette hij zijn zus en zijn moeder, waarna hij over de wieg heen leunde en 'Hoe is het, Miriam?' zei, alsof hij verwachtte dat de zes maanden oude baby hem zou antwoorden. Hij leek niet bepaald geïnteresseerd in zijn dochter, maar knikte en glimlachte alleen als Sister een verbazend voorlijk of uiterst grappig moment in Miriams ontwikkeling beschreef. Al snel vertrok hij, met als excuus dat Elinor zich zou afvragen waar hij bleef en wat hij aan het doen was, met de woorden: 'Tot ziens, moeder. Dag, Sister. Tot later, Miriam.' Doordat dit patroon, dat alleen diende om te benadrukken hoe weinig invloed hun gezelschap en hun nabijheid op hem had, zich steeds herhaalde, drong het tot Sister en Mary-Love door dat ze met het verkrijgen van Miriam en het afstoten van Elinor ook Oscar waren kwijtgeraakt.

In het nieuwe huis aan de rand van het stadje doolden Oscar en Elinor rond in hun zestien kamers. 's Avonds namen hij en Elinor plaats aan de ontbijttafel, waar ze koude restjes aten van de middagmaaltijd. De keukendeur stond open, zodat Zaddie, die aan het aanrecht een identieke maaltijd stond te eten, zich niet eenzaam voelde. Om de avond, als het programma veranderde, gingen Oscar en Elinor naar het Ritz Theater. Hoewel een kaartje maar vijf cent kostte, gaven ze Zaddie altijd een kwartje voor het balkon voor zwarte toeschouwers, of ze nu ging of niet. Als ze weer thuis waren, namen ze plaats op een van de vier hangstoelen op de slaapveranda boven. Oscar liet de stoel met de punt van één schoen onregelmatig heen en weer bewegen, en na een tijdje legde Elinor haar hoofd in zijn schoot. Samen staar-

den ze door het lattenwerk naar de maanverlichte Perdido, die vrijwel geluidloos achter het huis langs stroomde. En als Oscar al iets zei, ging het over zijn werk of de groei van de watereiken, die, na slechts twee jaar, al bijna negen meter hoog waren, of over de roddels die hij die ochtend bij de kapper had gehoord.

Hij had het nooit over zijn dochter, ook al was het raam van Miriams kamer zichtbaar vanaf de plek waar ze zaten te schommelen, en was dat raam soms verlicht, en waren Mary-Love en Sister soms kort zichtbaar terwijl ze doelbewust heen en weer liepen en de dochter verzorgden die hij kwijt was, alsof ze was ontvoerd door zigeuners of was verdronken in de rivier.

Elinor verwachtte opnieuw een kind, maar Oscar had de indruk dat deze zwangerschap veel langzamer verliep dan de eerste. De buik van zijn vrouw leek minder op te zwellen, en pas op een later moment, dus drong hij aan op een bezoek aan dr. Benquith. Elinor voldeed aan dat verzoek en kwam terug met het bericht dat alles in orde was. Ze gaf echter wel toe aan Oscars wens om die herfst niet terug naar school te gaan, en tot Oscars verbazing leek Elinor er tevreden mee om de hele dag thuis te moeten blijven. Bovendien besloot ze voor het fatsoen en Oscars gemoedsrust om niet langer 's ochtends in de Perdido te gaan zwemmen. Maar ondanks de voorzorgsmaatregelen van zijn vrouw en de geruststelling van dr. Benquith bleef Oscar zich zorgen maken.

Mary-Love Caskey wilde graag dat heel Perdido erkende dat ze de strijd met haar schoondochter had gewonnen. En hoe konden ze het in Perdido anders zien als Mary-Love de buit in handen had? Ook al was het verkrijgen van de kleine Miriam ten koste gegaan van de liefde van haar zoon, Oscar was toch vroeg of laat wel met iemand vertrokken. En sinds wanneer bleef een zoon voorgoed vervreemd van zijn moeder? Mary-Love twijfelde er geen moment aan dat Oscar op een dag bij haar terug zou

komen, en dan zou haar overwinning op Elinor Caskey compleet zijn, en wat zou die zoet smaken.

Maar in Perdido bleken ze het tot Mary-Loves consternatie helemaal niet zo te zien. Wat ze in Perdido zagen, was dat Elinor Caskey, nadat de kruitdampen waren opgetrokken, boven op de heuvel zat met een vlag zonder scheuren of bloedvlekken. Ze had haar enige kind afgestaan, maar leek daar zo op het oog helemaal niet mee te zitten.

En belangrijker nog was dat Elinor Caskey zich niet gedroeg als een verslagen vrouw. Ook al ging ze nooit bij haar schoonmoeder, schoonzus en haar in de steek gelaten dochter op bezoek, in het openbaar was ze altijd beleefd en vriendelijk tegen ze. Haar toon gaf geen blijk van enige ironie of sarcasme of de wens om het vuur verder op te stoken. Ze had nooit een onvriendelijk woord te zeggen over Mary-Love of Sister. Noch had ze geprobeerd Caroline DeBordenave of Manda Turk over te halen om in opstand te komen tegen Mary-Love door een band op te bouwen met die vrouwen zelf of met hun dochters.

Elinor maakte nooit bezwaar als Oscar bij zijn moeder op visite ging, en praatte hem nooit een schuldgevoel aan als hij er was geweest. Ze stuurde Zaddie met dozen perziken en flessen zelfgemaakte bramennectar. Maar ze zette nooit een voet in Mary-Loves huis, vroeg nooit naar de gezondheid van haar dochter en nodigde Mary-Love en Sister nooit uit om te kijken hoe het nieuwe huis eruitzag nu het helemaal was ingericht.

Dus toen ze er eenmaal van overtuigd was dat Elinor geen poging zou doen om Miriam terug te halen, besloot Mary-Love dat Elinor nog niet genoeg was vernederd en ging ze op zoek naar een manier om haar schoondochter eronder te krijgen.

Anderhalf jaar eerder, op de dag dat Elinor haar eerste zwangerschap had aangekondigd, was ene Early Haskew in Perdido gearriveerd. Hij was dertig jaar oud, had bruin haar en bruine

ogen en een dikke bruine snor. Hij had een gebruinde huid, sterke armen en lange benen, en een garderobe die volledig leek te bestaan uit kaki broeken en witte shirts. Hij had aan de universiteit van Alabama gestudeerd en was lichtgewond geraakt aan de oevers van de Marne. En tijdens zijn diensttijd in Frankrijk had hij alles geleerd over aarden wallen. Zijn hele bewustzijn leek zelfs te zijn doordrongen van aarde, en hij voelde zich pas op zijn gemak als hij met beide benen stevig op de vaste grond stond. Er leek bovendien altijd grond onder zijn vingernagels en in de rimpels van zijn gebruinde huid te zitten, maar niemand die hem zag dacht dat dit te wijten was aan een gebrek aan persoonlijke hygiëne. De grond leek deel uit te maken van de man, en werd dus acceptabel gevonden. Hij was ingenieur, en was naar Perdido gekomen om te zien of het mogelijk was om het stadje tegen toekomstige overstromingen te beschermen door een reeks dijken aan te leggen langs de oevers van de Perdido en de Blackwater.

Met behulp van twee studenten van Auburn Polytechnic bracht Early Haskew de stad in kaart, peilde hij de diepte van de rivieren, mat hij hoogtes boven zeeniveau, dook hij in de archieven van het stadhuis, en noteerde hij het vervagende hoogwaterpeil van de overstroming van 1919. Hij sprak de voormannen van de houtzagerijen die de rivieren gebruikten om boomstammen te vervoeren, nam foto's van de wijken die aan de rivieroevers lagen, stuurde verzoeken om inlichtingen naar ingenieurs in Natchez en New Orleans, en ontving een salaris dat, zonder medeweten van het stadsbestuur, volledig werd betaald door James Caskey. Na acht weken waarin hij overal aanwezig leek te zijn met zijn kaarten, instrumenten, notitieboeken, camera's, potloden en assistenten, was Early Haskew weer vertrokken. Hij had beloofd binnen drie maanden met gedetailleerde plannen te komen, maar James Caskey kreeg kort na zijn vertrek een brief waarin hij aankondigde die deadline niet te kunnen halen

omdat hij voor het leger naar Camp Rucca moest. Early Haskew zat nog steeds bij de reservisten.

Maar nu was hij geen reservist meer en keerde hij terug naar Perdido met de intentie om zijn plannen zo snel mogelijk af te ronden. Wie wist hoe snel het water weer zou rijzen?

Early Haskew had bij zijn moeder in de piepkleine plaats Pine Cone gewoond, aan de rand van het Wiregrassgebied in Alabama. Ze was kort daarvoor overleden, en Early had geen reden gezien om terug te keren naar Pine Cone. Hij had het huis van zijn moeder verkocht en James Caskey aangeschreven om te vragen of die een huis voor hem kon vinden. Early wilde niet alleen de bouwplannen indienen, maar ook leidinggeven aan de aanleg van de dijk, als het stadsbestuur hem daarvoor geschikt achtte, dus zou hij misschien wel twee jaar in de stad verblijven. En twee jaar was lang genoeg om de koop van een huis te rechtvaardigen.

James Caskey vertelde dit nieuws op een avond aan Mary-Love. Het leek James interessante, maar niet heel belangrijke informatie, dus was hij verbaasd over de felheid waarmee Mary-Love Caskey erop reageerde.

‘O, James,’ riep ze uit, ‘je mag die man geen huis laten kopen!’

‘Waarom niet?’ vroeg James welwillend. ‘Als hij dat nou wil en hij het geld heeft?’

‘Geldverspilling!’ zei Mary-Love.

‘Wat moet die man dan doen, moeder?’ vroeg Sister, die zijdelings op haar stoel aan tafel zat en Miriam op haar knie paardje liet rijden terwijl de negenjarige Grace, die naast haar zat, de kleine voor de balans en veiligheid haar vinger liet vasthouden.

‘Ik wil niet dat hij zijn geld verspilt,’ zei Mary-Love. ‘Ik wil dat hij bij ons komt logeren. We hebben die extra kamer die van Oscar is geweest. Die heeft een eigen badkamer en een woonkamer waar hij een tekentafel kan neerzetten. Ik denk dat ik zelf zo’n tafel aanschaf,’ peinsde ze, of leek ze te peinzen. ‘Ik heb er altijd al een willen hebben.’

‘Niet waar,’ zei Sister, haar moeder op dezelfde toon tegen-
sprekend als waarin ze ‘Geef de erwten eens door’ zou hebben
gezegd.

‘Wel waar!’

‘Mary-Love, waarom wil je dat Mr Haskew hier logeert?’ vroeg
James.

‘Omdat Sister en ik eenzaam zijn en Mr Haskew een dak boven
zijn hoofd nodig heeft. Hij wil niet in z’n eentje ergens wonen.
Wie zou er voor hem koken? Wie zou zijn kleren wassen? Het
is een vriendelijke man. Hij heeft een keer bij ons gegeten toen
hij hier de vorige keer was, weet je nog? James, schrijf die man
een brief om te zeggen dat hij hier bij ons in dit grote huis kan
logeren.’

‘Hij at zijn erwten met een mes,’ voegde Sister eraan toe.
‘Moeder, je zei dat je nog nooit een fatsoenlijke man dat in het
openbaar had zien doen. Je vroeg je af waar hij was opgegroeid.
Ik was de enige in dit huis die aardig tegen hem was. Toen
Mr Haskew op een avond langskwam om met Oscar te praten is
Elinor direct opgestaan en weggelopen. Ze wilde niet eens aan
hem worden voorgesteld. Ik heb nog nooit zoiets onbeschofts
meegemaakt.’

‘Waarom denk je dat ze dat deed?’ vroeg James, die ineens
begon te vermoeden waarom Mary-Love zo’n enthousiast en
onverwachts voorstel deed.

‘Dat weet ik niet,’ zei Mary-Love snel. ‘Wat ik wel wil weten is
of jij die brief gaat schrijven, James, of ik?’

James haalde zijn schouders op, al wist hij niet waar het alle-
maal toe zou leiden. ‘Ik schrijf hem morgen wel op kantoor...’

‘Waarom niet vanavond?’

‘Mary-Love, hoe weet je nou dat die man ja zegt? Misschien
wil hij hier niet eens wonen.’

‘Waarom niet?’ riep Mary-Love.

‘Nou,’ zei James even later, ‘misschien wil hij niet in een huis

wonen waar een klein kind ligt te huilen.’

‘Miriam huilt niet,’ zei Sister verontwaardigd.

‘Dat weet ik ook wel,’ antwoordde James, ‘maar baby’s huilen vaak, en je kunt niet verwachten dat Early Haskew in de gaten heeft dat dit een speciaal geval is.’

‘Zeg maar dat dat wel zo is,’ zei Mary-Love, en James ging ermee akkoord dat hij de brief die avond nog zou schrijven.

‘En James,’ fluisterde Mary-Love toen ze die avond met haar zwager meeliep naar de deur, ‘nog één ding. Geen woord hierover tegen Oscar en ook geen woord tegen Elinor. Ik wil alles geregeld hebben voor we het vertellen. Het moet een grote verrassing zijn.’